

Förslag till ändring i förordningen om ett program för finansiellt stöd inom energiområdet

Näringsdepartementet

2010-07-22

Dokumentbeteckning

KOM(2010)283

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring i förordning (EG) nr 663/2009 om inrättande av ett program för hjälp till ekonomisk återhämtning genom finansiellt stöd från gemenskapen till projekt på energiområdet

Sammanfattning

Kommissionen föreslår att de outnyttjade medlen om ca 114 miljoner euro som avsatts för projekt i EEPR-förordningen används till att skapa ett särskilt finansiellt instrument till stöd för energieffektivitet och förnybar energi. Stödmottagarna föreslås utgöras av kommunala, lokala och regionala myndigheter. Instrumentet föreslås genomföras via en eller flera finansförmedlare, t.ex. internationella finansinstitut såsom Europeiska investeringsbanken (EIB) och Europeiska utvecklingsbanken (EBRD).

Regeringen analyserar fortfarande kommissionens förslag.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

I juli 2009 antogs en förordning om ett program för hjälp till ekonomisk återhämtning som följd av den finansiella krisen genom finansiellt stöd från

gemenskapen till projekt på energiområdet¹ (EEPR-förordningen). I programmet satsas totalt 3 980 miljoner euro för att stödja utbyggnad av el- och gasinfrastruktur, elnätsanslutning av vindkraftsanläggningar till havs samt anläggningar för koldioxidinfångning och -lagring. Ansökningstiden för att söka stöd inom programmet löpte ut den 15 juli 2009. Den 9 december 2009 antog kommissionen tilldelningsbesluten för delprogrammen för havsbaserad vindkraft respektive avskiljning av och lagring av koldioxid, och den 4 mars 2010 för delprogrammet för gas- och elinfrastruktur.

Ett belopp på omkring 114 miljoner euro kommer emellertid inte att tilldelas inom ramen programmet p.g.a. att sökandena inte kan uppfylla vissa av de särskilda villkoren för utbetalning av stöden. För det fall det inte skulle vara möjligt att göra åtaganden för alla finansiella medel före utgången av 2010 förklarade kommissionen i samband med beslutet om EEPR-förordningen sin avsikt att, om så är lämpligt, när den rapporterar om genomförandet av denna förordning 2010 föreslå åtgärder som medger finansiering av projekt som överensstämmer med återhämtningsplanen, till exempel projekt inom området energieffektivitet och förnybara energikällor.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionen föreslår att de outnyttjade medlen inom ramen för EEPR-förordningen används till att skapa ett särskilt finansiellt instrument till stöd för energieffektivitet och förnybar energi. Kommissionen föreslår att instrumentet ska inriktas på finansiering av åtgärder som har ett snabbt, mätbart och väsentligt inflytande på den ekonomiska återhämtningen inom EU, tryggar energiförsörjningen och leder till minskade utsläpp av växthusgaser. Det finansiella instrumentet ska stödja projekt för och investeringar i energieffektivitet och förnybar energi, framför allt i tätorter. Avsikten är att främja ett stort antal decentraliserade investeringar. Stödmottagarna föreslås utgöras av kommunala, lokala och regionala myndigheter. Instrumentet föreslås användas för:

- Projekt för offentliga och privata byggnader som integrerar lösningar baserade på förnybar energi och/eller energieffektivitet, även lösningar baserade på informations- och kommunikationsteknik (IKT).
- Investeringar i kraftvärme med hög energieffektivitet och i fjärrvärme-/fjärrkylsystem, särskilt från förnybara energikällor.
- Decentraliserade förnybara energikällor som är lokalt förankrade.
- Renare tätortstransporter som stöder ökad energieffektivitet och integrering av förnybara energikällor.

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 663/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av ett program för hjälp till ekonomisk återhämtning genom finansiellt stöd från gemenskapen till projekt på energiområdet.

- Lokal infrastruktur, däribland effektiv gatubelysning, smarta mätare och intelligenta nät som utnyttjar IKT i full utsträckning.

2009/10:FPM106

De kriterier som anges i EEPR-förordningen föreslås tillämpas i full utsträckning vid urvalet av de åtgärder som ska finansieras enligt instrumentet och vid fastställandet av deras stödberättigande. Projektets geografiska balans avses också beaktas som en väsentlig faktor. Vidare kommer stödet att bygga på erfarenheterna av det s.k. Covenant of Mayors ("borgmästaravtal"), som undertecknats av mer än 1 600 regioner och städer över hela Europa. Instrumentet föreslås genomföras via en eller flera finansförmedlare som t.ex. Europeiska investeringsbanken (EIB) och Europeiska utvecklingsbanken (EBRD). Enskilda rättsliga åtaganden om stöd föreslås ske senast den 31 mars 2011.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Förordningsförslaget innebär i sig inga effekter på svenska regler då stödet föreslås administreras av kommissionen och genomföras av internationella finansförmedlare. EEPR-förordningen är direkt tillämplig i medlemsstaterna och förslaget innebär inga förändringar av svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Förslaget innebär att kvarvarande 114 miljoner euro som är avsatta inom ramen för EEPR-förordningen föreslås användas för insatser för främja energieffektivisering och förnybar energi. Det exakta belopp som inte har utnyttjats kommer dock att bli känt först i slutet av 2010.

Förslaget innebär ett avsteg från den överenskommelse som kommissionen, rådet och Europaparlamentet slöt våren 2009. Av överenskommelsen (och EEPR-förordningen) framgår att alla åtaganden inom energiområdet ska vara gjorda senast 2010. Sluttidpunkten för åtaganden föreslås nu förlängas till den 31 mars 2011.

De ökade kostnader som uppstår till följd av förslaget ska finansieras i linje med de principer om neutralitet för statsbudgeten som slås fast i proposition (1994/95:40) om budgeteffekter av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen m.m.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Svenska regeringen efterfrågade i samband med förhandlingen om återhämtningsplanen våren 2009 satsningar även på energieffektivisering och förnybar energi. Samtidigt drev Sverige en budgetrestriktiv linje som innebar att programmets sluttidpunkt skulle sättas till den 31 december 2010. Regeringen analyserar fortfarande kommissionens förslag.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2009/10:FPM106

Flertalet medlemsstater granskar fortfarande förslaget och har i nuläget endast preliminära ståndpunkter på förslaget.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har påbörjat behandlingen av förslaget och Europaparlamentets ITRE-utskott har ställt sig preliminärt positivt till förslaget men med vissa mindre ändringsförslag,

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 194.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen har inte berört subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen i sitt förslag.

Förslaget innebär i första hand en komplettering på gemenskapsnivå av de svenska åtgärderna för att främja energieffektivitet och förnybar energi. Det finns inga direkt motsvarande svenska åtgärder.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Det belgiska EU-ordförandeskapet har aviserat en snabb behandling av förslaget i rådet under sommaren och början av hösten.

4.2 Fackuttryck/termer

EEPR-förordningen - Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 663/2009 av den 13 juli 2009 om inrättande av ett program för hjälp till ekonomisk återhämtning genom finansiellt stöd från gemenskapen till projekt på energiområdet.

ITRE-utskottet – Europaparlamentets utskott för industrifrågor, forskning och energi.